

ИНФОРМАЦИЯ
С х е м а з а у с е д н а л
с т а т у т

Май 2019

На 31 октомври 2019г. Обединеното кралство ще напусне ЕС. Гражданите на ЕС трябва да кандидатстват за „статут на уседналост“, ако желаят да останат на територията на Обединеното кралство. Процесът по регистрация ще бъде отворен до 30 юни 2021г. Ако няма сделка между Обединеното кралство и ЕС, процесът по регистрацията ще е с краен срок 31 декември 2020. Тази информационна брошура описва начина за кандидатстване за „статут на уседналост“ и привилегиите от този статут. Ако имате въпроси извън рамките на тази брошура, трябва да потърсите допълнителна информация и съвет. Може да се свържете с Public Interest Law Centre чрез контактите дадени в края на тази брошура.

Кой може да кандидатства?

- Граждани на ЕС
- Членове на семейството на граждани на ЕС: съпруг/а, партньор, деца, родители и други зависими роднини
- Трябва живеете в Обединеното кралство към 31 декември 2020г.

Какво се случва, ако не кандидатствате?

Ако не сте подали заявление за получаване на статут до 31 декември 2020 г. или 30 юни 2021 г., ще бъдете третирани като лице без документи (undocumented). Това означава, че може да нямате възможност да работите, да получавате помощи или да имате достъп до други важни услуги като намиране на жилище или безплатно здравеопазване. Също така рискувате да бъдете изгонени от територията на Обединеното кралство.

Колко струва кандидатстването за статут?

Кандидатстването ще бъде безплатно, когато системата отвори напълно на 30 март 2019 г. Ако имате нужда от помощ за кандидатстването, можете да се свържете с нас и ние ще се постараете да ви насочим директно към опълномощено лице. Помощта за кандидатстване е безплатна. Процесът на кандидатстване е елементарен и не отнема повече от един час в случай на наличност на всички нужни документи.

Как се кандидатства?

Системата ще бъде отворена между 29 март 2019 г. и 30 юни 2021 г. Заявленията се правят само онлайн за момента (писмени заявления могат да бъдат подавани в бъдеще). Трябва да сканирате своя документ за самоличност чрез телефон с Android (не с I-Phone). Ако нямате телефон с Android, може да посетите две места за сканиране в Лондон на цената от 14 паунда.

Адресите на местата за сканиране са:

- **Hackney** - 1 Hillman Street, London, E8 1DY – вторник 13.30 – 16.00

четвъртък 9.00 - 11.30

- **Southwark** - Southwark Register Office, 34 Peckham Road, London, SE5 8QA – запишете се на уебсайта на Southwark Council

Какво трябва да представите при кандидатстването?

- Валиден документ за самоличност: паспорт или лична карта (за лица, които не са граждани на ЕС, е необходимо да имат валидна BRP Card)
- Декларация за криминалното ви минало на/извън територията на Обединеното кралство
- Доказателство за продължително пребиваване на територията на Обединеното кралство в срок 5 години (вижте по-долу списъка с документи, с които можете да докажете това)

Какъв „статут“ ще получите?

Ако сте пребивавали продължително на територията на Обединеното кралство в рамките на 5 години или повече, ще имате право на „статут на уседналост“ (Settled Status – Indefinite Leave to Remain). Ще може да кандидатствате за такъв статут и ако сте пенсиониран/а или неработоспособен/а (поради здравни причини, например).

Ако сте пребивавали продължително на територията на Обединеното кралство в рамките на по-малко от 5 години, ще имате право на „временен статут на уседналост“ (Pre-Settled Status – Limited Leave to Remain). Този статут е валиден за 5 години. Имате право да кандидатствате за „статут на уседналост“ след 5 години пребиваване в Обединеното кралство.

Какво означава продължително пребиваване (being ‘continuously’ resident)?

За да отговорите на условието да сте пребивавали продължително в Обединеното кралство, не трябва да сте напускали Обединеното кралство за повече от 6 месеца общо в рамките на всеки 12-месечен период.

Продължителността се губи, ако:

- сте пребивавали в Обединеното кралство по-малко от 5 години и бъдете лишен от свобода. Това правило не важи, ако сте пребивавали в Обединеното кралство повече от 5 години лишаване от свобода.
- сте били изгонен (removed) или депортиран от територията на Обединеното кралство от Home Office

Лица, изгонени (removed) от Home Office между ноември 2015 г. и декември 2017 г. като ношуващи на улицата (sleeping rough) трябва да потърсят правен съвет, тъй като решенията на Home Office за изготвяне от страната на ношуващи на улицата бяха обявени за незаконосъобразни през декември 2017 г.

Какви права ще получа?

Ако получите „статут на уседналост“, ще получите достъп до социални помощи и помощ при намиране на жилище.

От 7 май 2019 г. лицата с „временен статут на уседналост“ имат право на достъп до подобни помощи само ако докажат, че упражняват на някое правата на гражданите на ЕС (Treaty rights). Това означава, че трябва да сте наети на работа или да упражнявате свободна професия. Ако за момента сте неработоспособен/а (поради болест или бременност), или сте регистриран/а с Job Centre като търсещи работа, ще можете да запазите правата си на социални помощи или жилищна помощ, докато се водите неработоспособен/а или търсещ/а работа.

Какво става при изгонване или депортиране от Home Office?

Ако по време на вашето кандидатстване постъпи искане за вашата депортация или изгонване, вашето заявление за статут ще бъде отхвърлен. Ако искането се отнася до „изгонване (administrative removal), защото, например, не упражнявате договорни права, вашето заявление няма да получи отговор, докато съответното искане не бъде успешно обжалвано или изпълнено.

Какво става в случай на предишни осъждания?

Кандидатите са задължени да заявят предишни осъждания на територията на/извън Обединеното кралство. Всички кандидатури също ще бъдат проверени от Police National Computer (PNC) и Warning Index (Home office system). В зависимост от естеството на престъпленията и продължителността на пребиваването във страната някои случаи могат да бъдат отнесени до Immigration Enforcement за по-подробно разискване. Ако изпитвате притеснения, трябва да потърсите правна консултация преди да кандидатствате.

В случай на изгонване или депортация от територията на обединеното кралство?

Ако сте били депортиран/а или изгонен/а от територията на Обединеното кралство, ще можете да броите времето на пребиваване от датата, когато ви е било разрешено да се върнете в Обединеното кралство.

Лица, изгонени (removed) от Home Office между ноември 2015 г. и декември 2017 г. като ношуващи на улицата (sleeping rough) трябва да потърсят правен съвет, тъй като решенията на Home Office за изготване от страната на ношуващи на улицата бяха обявени за незаконосъобразни през декември 2017 г.

В случай на пътувания между обединеното кралство и страната на произход?

Вие имате право да кандидатствате за статут, стига да не сте отсъствал/а от Обединеното кралство за повече от 6 месеца общо в рамките на всеки 12-месечен период.

В случай на временно отсъствие от Обединеното кралство?

Вие имате право да кандидатствате, стига да не сте отсъствал/а от Обединеното кралство за повече от 5 последователни години след като сте пребивавали в Обединеното кралство 5 години.

Как да докажа, че съм пребивавал продължително (continuously) в Обединеното кралство?

Доказването на продължителен престой става чрез представяне на вашия национален осигурителен номер (National Insurance Number). Всички кандидати ще преминат проверка през HRMC (службата за данъци и социални помощи). Ако тези проверки потвърдят, че сте пребивавали продължително поне 5 години, няма да има нужда от последващо изпращане на документи за доказателство. Подобно, ако кандидатствате за временен статут и HRMC потвърди, че сте пребивавали продължително по-малко от 5 години, няма да има нужда от последващи документи за доказателство.

Ако HRMC няма достатъчно информация за продължителността на престоя ви, ще ви бъде поискано да изпратите доказателства за престоя ви.

Списък на възможни документи за доказателство за продължително пребиваване

- годишни банкови извлечения
- писмо от работодател
- P60 или P45 потвърждаващи, че сте работещ/а
- писмо от училище, колеж или университет
- писмо от регистриран дом за грижи (care home) или друга организация предоставяща жилище
- договор за наемане на помещение с необходимото доказателство за плащане на наем
- доказателство за плащане на общински данък или сметки от бита, вкл. договор за мобилен телефон
- писмо от национална благотворителна фондация, което да потвърждава взаимодействие помежду ви
- писмо от личен лекар, което да потвърждава регистрация и посещения при тях

Този списък не е изчерпателен. Ако имате проблеми с намирането на всички нужни документи, потърсете правна консултация.

**За повече информация, свържете се с Public Interest Law Centre:
07856 539 582 (понеделник, сряда, четвъртък 10.00ч. – 16.00ч.)**

office@pilc.org.uk